

Van stadsboom naar bomenstad

ANNEMIEK VAN LOON, DE BOMENCONSULENT
FOTO'S: BRANCHEVERENIGING VHG

De boomverzorging heeft zich in razend tempo ontwikkeld. Praktijk en onderwijs gaan hier hand in hand. Eerder werkte de VHG samen om de BBL-opleiding voor boomverzorgers en de hbo-leergang Bomen en Stedelijke omgeving neer te zetten. Met de research fellowship Urban Forestry aan de TU in Delft is er nu een plek veroverd in het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Associate professor René van der Velde geeft hier vorm aan.

Associate professor Urban Forestry René van der Velde (TU Delft) presenteert samen met Fons van Kuik en Jelle Hiemstra (WUR) op de Boominfodag op 16 en 17 mei het onderzoeksprogramma voor de komende 10 jaar.

Binnen de fellowship Urban Forestry wordt de symbiose tussen de stad en de boom onderzocht.

Bomen in verbinding brengen met de stad

Volgens Van der Velde is er al veel kennis voornamelijk op de bomen zelf gericht; hoe groeit een boom, hoe richten we groeiplaatsen in, welke soorten en cultivars zijn er voorhanden en op welke risico's moeten we voorbereid zijn binnen de levenscyclus van een boom? Op het ETW- en ETT-niveau wordt deze kennis voortdurend geactualiseerd. Deze ontwikkelingen blijven doorgaan. Binnen de fellowship kiest Van der Velde voor een andere benadering. Met een brede achtergrond in de landschapsarchitectuur en stedenbouw zoekt hij naar de symbiose tussen stad en boom. Dat bomen van grote waarde zijn voor steden hoeven we niet meer te vertellen. Wat wel interessant is, is hóe we bomen hun ondersteunende diensten voor de stad zo goed mogelijk kunnen laten vervullen. De verbinding tussen stad en bomen wordt letterlijk gestalte gegeven in de samenwerking met de vakgroep Bouwkunde van de TU Delft en het platform Boomspecialisten van de VHG.

Urban Forestry anders bekeken

Het onderzoek richt zich niet zozeer op bomen zelf, als wel op de rol die zij spelen binnen de ontwikkeling van steden. Het uitdiepen van kennis, bewustwording van de rol en betekenis van bomen met daarnaast de ontwikkelingen binnen de plannings- en ontwerpdisciplines zijn de basis voor het onderzoek. Het gaat niet uitsluitend om de vraag 'Hoe kunnen we bomen in steden behouden en laten groeien?', maar ook om de vraag 'Hoe kunnen we bomen en stadsbos optimaal van dienst laten zijn voor de stad?' De eerste vraag is urgenter geworden doordat er steeds meer ruimteclaims liggen op de plek van de stadsboom. De dynamiek rondom wortels is groot en onvoorspelbaar geworden. De tweede vraag draait het probleem om en stelt dat bomen een essentieel element voor verduurzaming en leefbaarheid van de stad zijn. Vanuit die optiek is onderzoek naar 'bomensteden' zeer gewenst en broodnodig.

bouwsteen van de stad centraal

Het onderzoek richt zich op drie schaalniveaus/onderwerpen.

1. Stedelijke schaal: de duurzame toekomst van stedelijke structuren waar bomen en groen een hoofdrol spelen.
2. Schaal van de straat: de duurzame toekomst van infrastructuur, gebouwen en openbare ruimte waar bomen en groen een integraal deel van uitmaken.
3. Schaal van de boom: kennis over de 'performance' van bomen in allerlei stedelijke milieus, en technische innovaties voor stedelijke situaties.

De komende drie jaren wordt vanuit TU Delft gewerkt aan onderzoek, maar wordt er ook een platform gecreëerd van waaruit onderzoekers, boombeheerders en boomspecialisten samenwerken om bomen daadwerkelijk op de stedelijke agenda te krijgen. Een transitie met bomen in de hoofdrol.

Vanuit de optiek van de stad zijn bomen en stadsbos zeer gewenst en broodnodig ■